

ЗМІСТ

Засідання сорок четверте, вечірнє
(Вівторок, 18 грудня 2018 року)

Прийняття Постанови «Про присудження щорічної Премії Верховної Ради України педагогічним працівникам загальноосвітніх, професійно-технічних, дошкільних та позашкільних навчальних закладів»	...2
Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу	...18
Відхилення проекту Закону «Про внесення змін до статті 121 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо зниження смертності та травматизму на дорогах України шляхом збільшення рівня користування ременями безпеки та мотошоломами»	...28
Рейтингове голосування щодо можливості розгляду законопроектів	...33
Внесення змін до деяких законів України щодо створення умов для забезпечення державної підтримки у вугільній галузі	...36

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ СОРОК ЧЕТВЕРТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
18 грудня 2018 року, 16 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу заходити до залу і підготуватися до реєстрації. Займайте робочі місця. Напередодні Дня Святого Миколая всі мають бути чемні, мають багато працювати. Тому, будь ласка, готуйтеся до напруженої роботи.

Отже, можемо проводити реєстрацію? Усі готові?

У сесійному залі зареєструвалися 349 народних депутатів. Вечірнє пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

На ваш розгляд вноситься проект Постанови «Про присудження щорічної Премії Верховної Ради України педагогічним працівникам загальноосвітніх, професійно-технічних, дошкільних та позашкільних навчальних закладів» ([№ 9319](#)). Я нагадую, це другий проект постанови, щодо якого до нас на засіданні Погоджувальної ради звернувся голова комітету Співаковський Олександр, і який підтримує весь зал. Треба буде тільки змобілізуватися.

Спочатку я ставлю на голосування пропозицію щодо розгляду проекту постанови за скороченою процедурою.

Прошу голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Зал налаштований розглядати проект постанови за повною процедурою.

Я запрошую до доповіді першого заступника голови Комітету з питань науки і освіти Співаковського Олександра Володимировича. Будь ласка, пане Олександрє.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 182, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, шановні колеги! Це велика честь розглянути таке питання за повною процедурою. Я так розумію, що всі політичні сили зацікавлені в тому, щоб обговорити це питання всебічно, і це зрозуміло. Тому, використовуючи свій регламент, я зачитаю формальну частину, бо це питання розглядалося на засіданні Комітету з питань науки і освіти, і народні депутати – члени комітету одноголосно проголосували за цей проект постанови. Тому я її хочу оголосити, а далі обговорити питання того, що ми взагалі розглядаємо не з формальної точки зору.

Відповідно до Постанови Верховної Ради України «Про встановлення щорічної Премії Верховної Ради України педагогічним працівникам загальноосвітніх (це я для мажоритарників і тих, хто пройшов за списками, читаю, щоб їм було зрозуміло, якщо вони не проголосують, що будуть казати на окрузі), професійно-технічних, дошкільних та позашкільних навчальних закладів» [№ 131-V](#) від 14 вересня 2006 року Комітет Верховної Ради України на своєму засіданні 21 листопада 2018 року розглянув подання органів місцевого самоврядування щодо кандидатур на здобуття щорічної Премії Верховної Ради України педагогічним працівникам загальноосвітніх, професійно-технічних, дошкільних, позашкільних навчальних закладів.

Шановні колеги, хочу сказати, що це 30 премій по 20 тисяч гривень (це 600 тисяч гривень). Дехто з колег має машини, які набагато більше коштують ніж та премія, за яку ми зараз будемо голосувати.

Я звертаюся до своїх вінницьких колег. На жаль, з об'єктивних причин, відсутнім є клопотання від Вінницької обласної ради, яка не прийняла рішення, і тому від Вінниці, на жаль, комітет не зміг відібрати номінанта. Тому ми будемо затверджувати по всіх областях, окрім Вінницької області. Це, до речі, якраз питання до депутатів обласних рад.

Тепер я хочу сказати, що будь-яка людина завжди шукає баланс між боргами, які потрібно віддати за своє минуле, тієї частини життя, яке ми називаємо поточним, і інвестиціями в майбутнє. Ми завжди цей баланс знаходимо. Сьогодні ми розглядаємо питання про інвестиції, бо коли ми вкладаємо у вчителів і викладачів, ми розуміємо, що

вони будуть формувати майбутнє України. На жаль, ми і далі бачимо, що зрілість Верховної Ради дуже низька, тому що ми розглядаємо питання не сировинні, не матеріальні, а питання формування майбутнього людського капіталу, який буде повертатися поглядом у ці часи, дивитися на цю Верховну Раду і казати: чи були там люди, які думали про майбутнє України?

Шановні колеги, я хочу, щоб ми зрозуміли, що газ, нафта, розподіл влади, ЦВК і все інше – це добре. Але, для кого все це, коли молодь і далі буде від’їжджати з цієї країни?

Будьте уважними, розставляйте пріоритети. Країна дивиться пряму трансляцію пленарного засідання і вона бачить, які пріоритети мають наші колеги. Верховна Рада – це найвищий орган, який приймає такі рішення. Я хочу сказати, що якщо сьогодні ми не проголосуємо за цей проект постанови, то не тому, що ті, хто тут сидить, будуть проти, всі будуть за, а це буде перший випадок за 11 років, коли наші вчителі і викладачі не отримають премії тому, що буде закінчений бюджетний рік. Це буде оцінка тому, як ми дбаємо про наше майбутнє.

Шановні колеги! Я думаю, що кожний буде мати можливість сказати про те, що він думає. Але краще звернутися до своїх політичних сил. Я звертаюся до фракції «Блок Петра Порошенка». Той, хто мене чує, поверніться, будь ласка, і подайте приклад того, за кого ми повинні голосувати – за наше майбутнє.

Інші політичні сили будуть визначатися самі, але народ України, студентство, викладачі дадуть оцінку нашим діям заради майбутнього України.

Слава Україні!

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, залишайтеся, будь ласка, на трибуні. Я прошу шановних народних депутатів підготуватися для того, щоб поставити доповідачеві запитання.

Запрошую до слова народного депутата Курила.

КУРИЛО В.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ № 113, Луганська область, самовисуванець). Шановні народні депутати! Шановні телеглядачі, радіослухачі! Проект постанови Верховної Ради, який ми повинні прийняти, має велике значення, в першу чергу морально-психологічне, ми дбаємо про вчителів, про вихователів у дитячих садочках. Для людей, які отримують цю винагороду, вона має також і матеріальний стимул.

Шановний доповідачу, я хотів би вам поставити таке запитання. Як ви вважаєте, наскільки Закон «Про освіту», який ми прийняли минулого року, де прописується підвищення заробітної плати, виконується? І наскільки нинішня заробітна плата педагогічних працівників відповідає...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.
Прошу, відповідайте.

СПВАКОВСЬКИЙ О.В. Дякую за запитання. Відразу хочу сказати, що, на жаль, вже існує така традиція, що ми приймаємо закони, які або не виконуються, або дуже погано виконуються, з великим запізненням. Це стосується і Закону «Про наукову і науково-технічну діяльність», де ми бачимо, що тільки через три роки після прийняття ми фактично започаткували Національний фонд досліджень.

Що стосується базового Закону «Про освіту». Ви знаєте, ми прийняли рішення, що до 2023 року повинні вийти на рівень – чотири прожиткових мінімуми, а після цього – три мінімальних оклади. Це означає, що вчитель, який закінчує виш за педагогічною спеціальністю, повинен був би, починаючи десь з 2020 року, отримувати 6 тисяч 800 гривень, якщо ми враховуємо даний прожитковий мінімум. На жаль, ми цього не маємо. Тому ми і бачимо, що на факультети фізики прийшло поступати – 112 майбутніх вчителів фізики, на факультети хімії – 208, на факультети математики...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 30 секунд.

СПВАКОВСЬКИЙ О.В. Шановні колеги, якщо ми далі не даватимемо можливості виконуватися головним нормам базового Закону «Про освіту», ми ніколи не повернемо талановиту молодь в учительське русло. Це є дуже важливим, бо не буде вчителя – не буде навіть народного депутата, або народний депутат буде неосвічений. Тому ми повинні, розпочинаючи з наступного бюджетного року, сказати: чотири прожиткових мінімуми, а через три роки – три мінімальних оклади, як ми тут голосували. Ось моя відповідь...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Спориша.

СПОРИШ І.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). «Блок Петра Порошенка», Вінниччина, виборчий округ № 15. За попередню постанову щодо премій нашим студентам весь зал проголосував одноголосно. Дуже хотілося б, щоб і за Премії Верховної Ради педагогічним працівникам також проголосували.

Вінницька сесія обласної ради не подала жодної кандидатури. Ви розбиралися і вирішували дане питання на засіданні комітету. Чи ви знаєте цю причину? Можливо, вони не встигли чи вони взагалі не розглядали? Я думаю, що на засіданні комітету дане питання розглядали.

Прошу дати відповідь.

Дякую.

СПВАКОВСЬКИЙ О.В. Дякую.

Я хочу сказати, що всі інші обласні ради знайшли час і вирішили це питання. Ви знаєте, що попередню постанову ми голосували тричі за чотири місяці, то мабуть і там так це відбувалося. Це – проблема пріоритету. Якщо місцеві депутати, обласні депутати вважають, що проблема маленька, але інвестування вчителів, викладачів є пріоритетом для обласної ради, вони завжди знайдуть час. Якщо цього немає, завжди освіта буде «пасти задніх».

На жаль, у цей складний час велика частина коштів йде на оборону країни, ми розуміємо, що маємо велику дірку в Пенсійному

фонді. Але якщо не вкладати в молодь, вона від'їжджає і створює велику додану вартість за кордоном, а не тут, в Україні. Тому ключовим моментом вирішення цих економічних питань є інвестування в освіту, бо треба залишати тут талановиту молодь.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ми переходимо до обговорення законопроекту. Я прошу шановних народних депутатів підготуватися. Зараз будуть виступи в обговоренні від депутатських фракцій.

Запрошую до слова народного депутата Мельника Сергія від фракції «Блок Петра Порошенка».

МЕЛЬНИК С.І., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 187, Хмельницька область, самовисуванець).* Виборчий округ № 187, місто Хмельницький. Шановний Олександр Володимировичу, я хотів би дещо зупинитися на алгоритмі призначення цих премій. Мені здається, що ви краще за інших знаєте, що 50 відсотків успіху дитини залежить від роботи педагога. У нас дуже багато переможців Малої академії наук, всеукраїнських конкурсів. І мені здається, що логічніше було б визначати переможців не за поданням обласних рад, а щоб до цього було долучено ваш комітет і профільне міністерство. І це мають бути ті педагоги, які працюють з дітьми, віддають багато понадурочного часу для того, щоб ці діти стали переможцями.

Мені здається, що тут дещо потрібно змінити алгоритм. Є обласні конкурси, то нехай встановлюють свої премії і відзначають на своєму рівні. Це найвища премія, яка має даватися тим, хто на державному рівні досяг певних результатів, чиї учні стали переможцями всеукраїнських олімпіад і конкурсів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова від фракції «Народний фронт» народного депутата Кременя.

КРЕМІНЬ Т.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). «Народний фронт». Шановні колеги, ми з вами перейшли якраз до об'єктивного формату розгляду самої проблеми, що разовими щорічними преміями кращим педагогічним або науково-педагогічним працівникам ситуацію зі збільшенням уваги до проблем педагогічної освіти ми не вирішимо. Так само як ми не вирішимо ситуацію із тим, що сьогодні кардинально не вистачає коштів на оплату праці науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти.

Сьогодні в окремих випадках заробітна плата моїх колег доцентів або професорів на порядок або, може, навіть і менше від зарплати вчителів у загальноосвітніх закладах.

Аналогічна проблема у нас із оплатою праці у позашкіллі. Я хочу нагадати, що Національний центр «Мала академія наук України», який працює в областях, за підтримки позашкільних закладів освіти, центру туризму, обласних будинків художньої творчості, на превеликий жаль, так само має копійчані заробітні плати, тому і тут ми маємо величезну проблему. Але на чому я хотів зупинитися? Насамперед хочу повторити, що разом із щорічним присудженням премії педагогічним працівникам ми тримаємо марку нашого законодавчого органу на найвищому рівні і, власне, ця премія повинна бути високим прикладом нашої уваги не тільки у вигляді суми, але й системних рішень. Я їх бачу в тому, що ми щороку збільшуємо освітню субвенцію, допомагаємо нашим учителям упевнено себе почувати в цьому несправедливому світі, приходити до школи і думати про освіту, а не про те, в який спосіб потім іти по заробітках.

Друга важлива складова. З 1 січня 2019 року в багатьох областях України будуть діяти представництва державної служби якості освіти. Питання добровільної сертифікації, а потім і узаконеної послідовної сертифікації уміння, навичок наших педагогічних працівників, повинні об'єктивно і аргументовано впливати на рівень їхньої заробітної плати.

Я абсолютно за те, щоб у нас були переглянуті обсяги фінансування премій і обласних рад, і місцевих рад, і, можливо, повинні з'явитися премії кращим педагогічним працівникам об'єднаних територіальних громад, які сьогодні готують не тільки переможців всеукраїнських, але й міжнародних предметних олімпіад.

Не так давно ми в цьому залі слухали блискучий виступ переможця *Global Teacher Prize Ukraine* Пауля Пшенічки. Але хочу нагадати, що у нас є свій цьогорічний переможець – Олександр Жук із Запоріжжя, викладач інформатики зі школи-інтернату, який кілька днів тому проводив свої майстер-класи в Україні. Чим забезпечені педагогічні працівники, яким рівнем фінансової підтримки і допомоги?

І наостанок. Найближчим часом у нас відбудеться всеукраїнський фінал конкурсу «Учитель року», який так само фінансується за рахунок бюджету. Ми повинні з вами комплексно вирішувати питання, а в даному випадку – підтримати проект постанови на підтримку наших педагогічних працівників....

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова від фракції «Опозиційний блок» народного депутата Шурму.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). «Опозиційний блок». Перед тим, як висловити свої думки стосовно проекту Постанови «Про присудження щорічної Премії Верховної Ради України педагогічним працівникам загальноосвітніх, професійно-технічних, дошкільних та позашкільних закладів», я хочу відразу сказати, що фракція «Опозиційний блок» буде його підтримувати. Хоча, ви знаєте, душа не лежить підтримувати. Знаєте чому? Тому що даний проект постанови засвідчує відношення в нашій державі до освітян.

Дивіться, у виступі доповідача пролунала така фраза: «Обласні ради повинні мати пріоритет, і інвестування в освіту повинно бути прикладом». А ви уявляєте собі обласну раду? Хтось був на сесії? Прийдіть на сесію обласної ради, подивіться, скільки там є педагогів, викладачів, вихователів. І треба вибрати максимум одну людину, якій дадуть жалюгідну премію Верховної Ради. Вона ніби є краща.

Ви собі уявляєте, що робити всім тим, які сумлінно служать своїй професії, віддають свою душу, свої знання дітям у дошкільних закладах, школах, училищах? Вони не заслуговують того? Чому виходить так, що людина з України, яка їде за кордон, є там витребувана?

Нам весь час втовкмачують, що наша освіта погана, що наші медики погані. А шістдесят тисяч лікарів виїхало. А чому наші освітяни виїжджають і займаються доглядом? А для вас не є прикладом того, що кращий вчитель України (це зовсім недавно, за нашої каденції, у 2015 чи 2016 році) залишила Україну і поїхала в Англію. Ви думаєте, вона когось там вчить? Я не думаю. Я думаю, що вона за кимось доглядає.

Оце є рівень відношення в нашій державі до проблем освіти. Як на мене, то Верховна Рада сьогодні, розглядаючи премії, стипендії для студентів, цей проект постанови, повинна говорити не про виділення жалюгідних 15 мільйонів на підтримку кращих: і тих, хто вчаться, і тих, хто вчить. А сьогодні треба виділяти сотні мільйонів, і їх можна знайти.

Дивіться, тільки Міністерство охорони здоров'я цього року на 16 років заключило угоду з американськими експертами, які будуть давати оцінку знань студентів медичних закладів в Україні. А тих 16 мільйонів треба було дати не Міністерству охорони здоров'я, а потрібно було дати на освіту. Підтримати сільського вчителя, подивитися, в яких умовах там учні вчаться. Підтримувати ми будемо, але цей проект постанови показує, як ми ставимося до освіти в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова від Радикальної партії народного депутата Олега Ляшка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Фракція Радикальної партії підтримає проект постанови про присудження щорічної Премії Верховної Ради педагогічним працівникам, але таких людей на всю країну – 28. До речі, сума премії менша, ніж місячна зарплата народного депутата.

Я пропоную, приймаючи проект постанови в цілому, передбачити, що розмір винагороди педагогам, які відзначені премією Верховної Ради, повинен бути не менше ніж місячна зарплата народного депутата. Це буде правильно. Давати копійчані премії кращим педагогам

країни замість того, щоб навпаки інвестувати. Ті країни мають майбутнє, які інвестують в охорону здоров'я і освіту.

А що робить нинішня влада? Вона інвестує в суддів і прокурорів. Вчителям, лікарям кажуть, що зарплати немає, а суддям по 300 тисяч гривень на місяць зарплати є. Сьогодні Кабмін знову прийняв рішення на 25 відсотків підвищити зарплати прокурорам.

Не туди інвестуєте, панове, які перебувають при владі. Тому перше, що ми зробимо після президентських виборів, переглянемо бюджет, радикально змінимо пріоритети державної політики. Будуть підвищені зарплати вчителям, лікарям, вихователькам дошкільних закладів (на жаль, про них мало хто згадує), соціальним працівникам, адже це ті люди, від яких залежить майбутнє українських дітей: і освіта, і здоров'я. Як кажуть в народі: «Якщо ти хворий і дурний, то й нікому не потрібен». Дуже важливо, щоб наша нація, молодь була освічена, здорова, щоб країна мала майбутнє.

Окремо вимагаємо від уряду скасувати їхнє рішення, яким фінансування професійно-технічної освіти перевели на місцеві бюджети. Внаслідок цього закрилися по всій країні багато професійно-технічних закладів, зокрема в моєму рідному Чернігові. Пріоритетом державної політики у фокусі уваги уряду повинна бути освітня політика. Це держава має за це відповідати, а не місцеві бюджети. Тому фінансування професійно-технічної освіти повинно йти виключно за рахунок державного бюджету, а не місцевих бюджетів. Місцеві бюджети повинні вирішувати місцеві питання. А уряд повинен відповідати разом з роботодавцями за навчання професійно-трудова кадрів. Тому що у нас в кожному райцентрі вчать економістів і юристів. Потім ці талановиті діти з дипломами економіста, юриста на базарах торгують. А країні не вистачає будівельників, столярів, механізаторів, шахтарів, металургів, вчителів, лікарів. Треба вчити тих, хто буде заробляти, щоб годувати свою сім'ю, а не з трьома дипломами про вищу освіту на базарах торгувати.

Тому виключно радикальна зміна підходів держави до освітньої галузі, пріоритетів дасть можливість країні мати майбутнє. У новий рік – з новою політикою ставлення до викладачів, до педагогів, до тих, хто формує майбутнє нашої нації. Радикальна зміна бюджету, радикальне збільшення зарплат і підтримки...

ГОЛОВУЮЧА. Запрошую до слова від групи «Партія «Відродження» народного депутата Біловола.

Народний депутат Литвин, так?

ЛИТВИН В.М., *член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 65, Житомирська область, самовисуванець).* Шановні народні депутати! Хто знайомився з розкладом засідань на цей пленарний тиждень, подивіться, що пропонується розглянути в п'ятницю. Проект Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про призначення в 2016 році іменних стипендій Верховної Ради України для найталановитіших молодих вчених». Проект комітетом подано 22 грудня 2016 року. Ми зараз уже напередодні 2019 року. Верховна Рада не спромоглася за два роки розглянути питання, яке стосується проблеми освіти. А ми тут переконаємо один одного про те, що треба прийняти постанову Верховної Ради, щоб відзначити тих педагогів, які демонструють зразки любові, професійного підходу до дітей. Але при цьому ми не хочемо звернути увагу на головну очевидну проблему – закінчується рік, у багатьох районах і школах не вистачає фонду заробітної плати, а це питання державного бюджету.

Приклад. Баранівська міська рада. За листопад не вистачало 2,8 мільйона гривень. Довелося бігати, лаятися. Перерозподілили кошти, заплатили, тему закрили. У грудні буде теж саме. А це свідчить про те, що Верховна Рада України приймає безвідповідальні закони, у тому числі Закон «Про освіту», який абсолютно не виконується.

Ми по суті справи своїми недолугими рішеннями і угодовською політикою, яку демонструє Верховна Рада України в частині парламентської коаліції, потураємо знищенню системи освіти в Україні. Я думаю, що перед 19 грудня багато депутатів роз'їдуться, особливо ті, які планують балотуватися в Президенти, до Верховної Ради, будуть роздавати дітям подарунки. Зайдіть, будь ласка, подивіться в перші класи і побачите жалюгідну «Нову українську школу», де вчителі принесли килимок, подушечки. Парт немає! Наочних посібників немає! Підручників немає! Нова українська школа! Давайте приймемо хоч це рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую від фракції «Об'єднання «Самопоміч» народного депутата Анну Романову.

РОМАНОВА А.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний народе України! Шановні колеги! «Об'єднання «Самопоміч», звісно, виступає за освітян. Але в тому числі «Об'єднання «Самопоміч», виступаючи за освітян, голосуючи за ці рішення, не голосує за той бюджет, в якому не враховані потреби освітян.

Ми не голосували за цей бюджет на 2019 рік. Чому? А тому, що в ньому вже на 1 січня 2019 року буде дефіцит по заробітній платі в 13 областях України саме по освітянам – 1 мільярд гривень.

Зараз уряд для того, щоб в терміновому порядку до кінця року виплатити зарплату вчителям, перерозподіляє кошти і цинічно розміщує на урядовому сайті статтю з такою назвою: «Уряд гарантує виплати заробітної плати педагогічним працівникам». Але знаєте, звідки вони взяли кошти, щоб хоча б на свята людям дати зарплату? Вони взяли 228 мільйонів з програми «Нова українська школа», 120 мільйонів – з фінансування місцевих бюджетів на людей з особливими освітніми потребами. Тобто, це ніяка не поступка освітянам, це коли взяли з тієї ж освітньої програми для людей з аутизмом, з синдромом Дауна і за рахунок цього дають зарплату вчителям.

Якщо подивитися цей бюджет, за який більшість залу проголосувала (не було потреби голосувати в листопаді), треба було все-таки домагатися, щоб наші освітяни були забезпечені.

Якщо подивимося на цей бюджет, так само недофінансовано «Нову українську школу» на 100 мільйонів гривень. Тут питання пріоритетів не лише для виконавчої влади, а й для нас. Не треба було так швидко приймати бюджет, не треба було тиснути зелену кнопку. Якщо ми кажемо, що зараз освіта не в пріоритеті, треба було б відмовитися від голосування того бюджету, де є повна нівеляція потреб освітян, до того моменту, поки бюджет не буде сформовано від цих потреб, поки освітяни не увійдуть, як пріоритет. Тому давайте будемо правдивими, коли виходимо на цю трибуну.

«Самопоміч» голосуватиме лише за той бюджет, який спочатку враховує інтереси освітян, медиків, вразливих соціальних груп.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, завершуйте, 30 секунд.

РОМАНОВА А.А. Тому я дуже прошу проголосувати за ці премії. Прошу конструктивно, системно і відповідально ставитися до заяв, які виголошуються з цієї трибуни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ми переходимо до виступів народних депутатів в обговоренні. Я прошу підготуватися шановних народних депутатів.

Запрошую до слова народного депутата Курила.

КУРИЛО В.С. Шановні народні депутати! Шановні виборці! Ми, дійсно, розглядаємо дуже важливий проект постанови, який і морально, і фінансово підтримує найкращих педагогів в Україні. Це дуже важливо, тому що професія педагога є основною в державі. Педагогу ми довіряємо найцінніше – наших дітей. Завдяки вмілій праці педагогів у нас з'являються і вчені, в тому числі і депутати. Тому підтримка педагогічних працівників, визначення кращих педагогічних працівників – це дуже важливо.

Колись мені директор школи з міста Лисичанська говорила: «Нам, вчителям, не стільки важлива заробітна плата. Відзначте нас – і ми будемо працювати набагато краще, якісніше». Тому ця премія – це як прапорець, яким відзначаємо кращих вчителів, бо вони будуть усвідомлювати, що вони щось значать для держави, для суспільства, для свого регіону, свого навчального закладу, щось важливе. Я погоджуюся з попередніми промовцями, що є багато недосконалих речей, як визначати кращого. Я думаю, тут є багато підходів, у тому числі, коли визначають кращого педагога за професією. Можна дивитися показники зовнішнього незалежного оцінювання за п'ять років, хто найкращий предметник, можна легко визначити кращого математика, кращого філолога в Україні, але справа навіть не в цьому. Те, що ми маємо, можливо, не зовсім задовольняє. Сума виплати не така висока, як хотілося б, але давайте ми хоча б сьогодні зберемося і проголосуємо за те, що є. Тому що в мене таке враження, що нам може

і сьогодні не вистачити голосів для того, щоб затвердити цей проект постанови.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Ілленка.

ІЛЛЕНКО А.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода», місто Київ. Шановні колеги! Шановні українці! Безумовно, необхідно голосувати за цей проект постанови. Це найменше, що в цій ситуації Верховна Рада України може зробити для українських педагогів, для українських вчителів. Насправді, ми розуміємо, у наскільки складних умовах, інколи неймовірно складних, вони продовжують свою працю заради всіх нас, заради суспільного блага, тому що це майбутнє нашої країни, яке формується саме в школах. Ми це повинні усвідомлювати.

Я закликаю всіх голосувати «за». Дуже прикро, що сьогодні попри те, що в нас робочий день, дуже багатьох народних депутатів, на жаль, немає на місці і під загрозою результати голосування, зокрема, по таких очевидних питаннях, як цей проект постанови.

Тому я думаю, що сьогодні треба закликати всіх народних депутатів прийти до залу і проголосувати «за».

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Домбровського.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ № 11, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Вінниччина, виборчий округ № 11. Шановні колеги! Я думаю, що в нашому сесійному залі сьогодні не знайдеться жодного народного депутата, який не підтримає цей законопроект.

Я абсолютно переконаний у тому, що є спектр нагород вчителів і обсяг тієї преміальної виплати, яку ми могли б далі збільшувати. Але

разом з тим, виправдовуючи, певною мірою, мою рідну Вінницьку область за прикру помилку (я віддав місту Вінниця як міський голова і голова Вінницької обласної державної адміністрації дуже багато років, можливо, найкращих років свого життя), хотів би з цієї високої трибуни сказати, що Вінниччина має величезні, глибокі традиції підтримки освітян, кращих вчителів, і тих, які працюють у сільських і міських школах, і тих, які працюють в університетах.

Я хочу навести приклад: вже протягом 25 років у Вінниці ми проводимо міжнародний турнір чемпіонів, куди збираємо найкращі команди з фізики, математики та інформатики. Це еліта української технічної думки.

Враховуючи, що прогрес, інновації, технології сконцентровані саме в інженерних напрямках, мені здається, голосуючи за цей проект постанови, підтримуючи вчителів, ми повинні усвідомлювати, що нам потрібно сьогодні величезну увагу приділити технічним інженерним дисциплінам. Ми сьогодні повинні говорити про катастрофічну ситуацію з такими предметами як хімія, математика, фізика, і маємо чітко усвідомлювати, якщо немає фахових вчителів, то немає вищої освіти. А відповідно ми ніколи не будемо мати вищої школи.

Тому прошу всіх народних депутатів підтримати цей проект постанови, тому що це надзвичайно важливо не тільки для тих вчителів, які отримують премію Верховної Ради, це важливо для системи освіти України і для наших майбутніх поколінь.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, обговорення завершено. Через 2 хвилини ми переходимо до прийняття рішення. Я прошу всіх голів фракцій запросити депутатів до залу.

Я запрошую до заключного слова першого заступника голови Комітету з питань науки і освіти Співаковського Олександра Володимировича. Будь ласка.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В. Доброго дня! Ще раз хочу подякувати абсолютно всім політичним силам, всім колегам за виступи, які ще раз

показали, що наш профільний Комітет з питань науки і освіти повинен доопрацьовувати відповідні алгоритми. Ми ці питання якраз порушували на засіданні комітету. Ми, дійсно, погоджуємося з тим, що може процедура й недосконала, але зрозумійте, що ті секретаріати, які ми маємо (це 8-9 людей), не мають можливості створити відповідні експертні групи для того, щоб це проводити. Тому ще з 2006 року була традиція, коли обласна рада вирішувала питання і подавала номінантів, а далі вже створювалася відповідна робоча група, яка приймала відповідні рішення. Це по-перше.

По-друге, я абсолютно погоджуюся із тим, що 20 тисяч гривень сьогодні при такому рівні інфляції – це дійсно дуже маленька сума для того, щоб ми могли сказати, що ми значним чином інвестуємо в наших вчителів. Якщо ті зауваження, які ми почули, мають під собою таку основу, то ми готові розглянути і внести відповідні пропозиції для того, щоб змінити і процедуру прийняття рішень, і, відповідно, розмір тих премій, якими будуть нагороджуватися наші вчителі.

Дякую ще раз за дискусію. Я дуже сподіваюся, що всі колеги зараз з'являться в цьому залі і проголосують. Це сигнал нашої уваги до вчителів, до тих, хто дійсно створює майбутнє України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, я теж сподіваюся, що депутати з'являться.

Колеги, прошу всіх зайти до залу і зайняти робочі місця.

Обговорення завершено, ми переходимо до прийняття рішення.

Я ставлю на голосування проект Постанови «Про присудження щорічної Премії Верховної Ради України педагогічним працівникам загальноосвітніх, професійно-технічних, дошкільних та позашкільних навчальних закладів» (№ 9319) за пропозицією комітету за основу і в цілому. Прошу проголосувати.

«За» – 207.

Покажіть по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 79, «Народний фронт» – 51, «Опозиційний блок» – 17, «Самопоміч» – 12, Радикальної партії Олега Ляшка – 13, «Батьківщина» – 5, «Воля народу» – 2, «Партія «Відродження» – 7, позафракційні – 21.

Колеги, під час голосування прошу всіх бути на робочих місцях.

Отже, я ставлю на голосування пропозицію повернутися до проекту постанови № 9319. Прошу взяти участь у голосуванні і підтримати.

«За» – 226.

Повернулися.

Отже, колеги, я ставлю на голосування проект постанови [№ 9319](#) за пропозицією комітету за основу і в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 233.

Постанова прийнята. Вітаємо і комітет, і всіх працівників.

Колеги, увага! Наступні в порядку денному законопроекти [№ 7306](#) і [№ 9284](#). Автори просять їх зняти (*Шум у залі*).

Це нам дає змогу відразу перейти до питання щодо протидії булінгу, питання, яке об'єднає весь зал. У нас залишається на це мало часу. До законопроекту щодо булінгу поправок мало. Потім ми розглядатимемо законопроект про користування ременями безпеки, де також зовсім мало поправок. Ми встигнемо дійти до законопроекту щодо підтримки шахтарів і вугільної галузі (*Шум у залі*). Ви ж зацікавлені в тому, щоб ми перейшли до підтримки вугільної галузі? Ми втратимо годину часу безперспективно, а шахтарі залишаться без заробітних плат. Кому має боліти серце за шахтарів, вам чи мені? І вам, і мені! Тому, колеги, давайте разом підтримаємо і шахтарів, і булінг.

На ваш розгляд вноситься проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу» ([№ 8584](#)), друге читання.

Запрошую до доповіді першого заступника голови Комітету з питань науки і освіти Співаковського Олександра Володимировича. Будь ласка.

Будь ласка, пане Олександрє.

СПИВАКОВСЬКИЙ О.В. Дякую. Питання, яке ми розглядаємо, може стосуватися кожного з вас. Кожний з вас має дитину. Хтось буде мати онука чи онучку, і я хочу сказати, що це питання, яке пройде через кожного. Тому сенс того, що ми розглядаємо, стосується кожного українця. На жаль, таке ганебне явище як булінг (українське гарне слово «цькування»), на жаль, існує.

Булінг і хуліганство – це різні речі. Булінг, як зафіксовано аналітичними даними ЮНІСЕФ, стосується 67 відсотків українських дітей. Тобто фактично кожні дві дитини з трьох так чи інакше стикаються з цією проблемою.

Шановні колеги, ми робимо дуже велику справу: ми вперше даємо визначення такому ганебному явищу і даємо інструменти розв'язання цих проблем. Відразу хочу сказати, що між першим і другим читаннями була створена робоча група, в яку ввійшли абсолютно всі зацікавлені особи, як юридичні, так і фізичні, включаючи Національну поліцію України, прокуратуру, Міністерство освіти і науки України, Міністерство охорони здоров'я тощо.

Це питання було вивчено, і відразу хочу сказати, що було подано 88 поправок. З них враховано 29 повністю, редакційно – 4, частково – 37 і відхилено – 18. Тобто ми практично на 80 відсотків врахували ті пропозиції, які ми отримали.

Шановні колеги, якщо ми сьогодні проголосуємо, це буде дуже потужний меседж для того, щоб ми вирішили питання такого ганебного явища, як цькування в Україні. Всі необхідні матеріали у вас є. Я хочу сказати, що ми дуже сподіваємося, що Верховна Рада України сьогодні зможе об'єднатися, не зважаючи на свої політичні уподобання, і прийняти це рішення.

Ми розуміємо, нічого досконалого у світі не буває. Можуть бути проблеми і в цьому законопроекті, але на 99,9 відсотка завдячуючи проведеній комітетом роботі, участі абсолютно всіх зацікавлених осіб, ми прийняли відповідне і зважене рішення. Я хочу подякувати головному автору, своїй колезі пані Білозір за те, що вона внесла цей законопроект. Я думаю, що ми зможемо вивести нашу освіту на новий рівень.

Дякую всім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, я буду зачитувати поправки. У мене є велике прохання. Якщо немає необхідності, не наполягайте, щоб ми швидко пройшли обговорення і поки в залі є мобілізація, змогли його підтримати.

Отже, я буду зачитувати ті поправки, які відхилені.

Поправка 6. Не наполягає.

Поправка 10. Не наполягає.

Поправка 12.

Пинзеник. Будь ласка.

ПИНЗЕНИК В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, я прошу поставити на голосування для підтвердження поправки 9 і 11. Вони стосуються питань, які не були предметом розгляду в першому читанні. Регламент Верховної Ради України забороняє вносити до другого читання питання, які не приймалися і не розглядалися в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Олександрє.

СПВАКОВСЬКИЙ О.В. Шановні колеги, ми просто домовлялися про те, що ми повинні врахувати ті зауваження, які є, для того, щоб прийняти ці рішення. Я просто звертаюся до вас, щоб ви зрозуміли, що Комітет з питань науки і освіти працював абсолютно відкрито: ми створили робочу групу, абсолютно всі зацікавлені особи прийшли, обговорили це питання, проголосувала робоча група, після цього на засіданні комітету це було розглянуто.

Шановні колеги, врешті-решт є форма, є зміст. По змісту ми погодили ці питання. Мені дуже не хочеться, щоб відповідне підтвердження так чи інакше вплинуло на прийняття рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте, так?

Отже, я ставлю на голосування для підтвердження поправку 9. Комітет просить її підтримати. Хто підтримує поправку 9, прошу проголосувати.

«За» – 106.

Рішення не прийнято.

Тепер ставлю на голосування для підтвердження поправку 11. Комітет просить її підтримати. Прошу голосувати.

«За» – 92.

Рішення не прийнято.

Поправка 12 Левченка. Увімкніть мікрофон.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Безперечно, треба щось робити з цькуванням. Особливо те, що ми зараз бачимо все

більше, ті відеоматеріали, які виносяться в Інтернет, як діти зну-щаються над іншими дітьми. Треба якось на це реагувати.

Але, на превеликий жаль, запропоноване в законопроекті визна-чення цькування або булінгу є абсолютно розмитим і буде довільно трактуватися. Цей термін не відповідає принципу правової визначе-ності. Його застосування різними суб'єктами правовідносин може бути неоднозначним і трактуватися на власний розсуд.

Взагалі, чесно кажучи, так як ви прописали термін «булінг», то належним чином питання не буде вирішено. Більше того, навпаки невинні люди можуть постраждати, а винні зовсім не постраждають. Тому ми пропонуємо чітко визначити термін «булінг», надати йому чітке нове визначення: «психологічний тиск у вигляді образи, прини-ження, погрози, ігнорування тощо та/або фізичні знущання шляхом завдання ударів, поштовхів, принизливого фізичного контакту, побит-тя, тощо, з метою приниження, домінування, фізичного чи психологіч-ного самоствердження, що має ознаки свідомого жорстокого став-лення».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Річ у тім, що в тому первинному варіанті, де ви пропонуєте і прописуєте, що булінг є «моральне або фізичне насильство, агресія» і далі за текстом, частина вашого визначення (це «моральне насильство») взагалі немає правової визначеності, це неможливо буде довести в суді. А те, що стосується фізичного насиль-ства, то це зараз вже покривається поняттям «хуліганство». Тобто ви нічого нового не привносите. Це визначення не дасть розв'язання проблеми.

Тому прошу все-таки врахувати нашу поправку, дати більш чітке визначення терміну «цькування» або «булінгу».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Олександрє.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В. Я дякую вам за вашу точку зору. Ще раз підкреслюю, надані автором поправки (це аргументація робочої групи і комітету) не охоплюють все коло учасників булінгу (цьку-вання) учасника освітнього процесу, а також не визначають всі скла-дові частини адміністративного правопорушення, що може призвести

до його неоднозначного трактування під час прийняття судом відповідних рішень.

Я просто нагадую ще раз. Працювали експерти, які були від Міністерства освіти, Міністерства соціальної політики України, Міністерства юстиції України, Національної поліції України, Уповноваженого з питань прав дитини, Національної академії педагогічних наук України, Асоціації міст України, громадських організацій. Шановні колеги, я розумію вашу точку зору, але робоча група була сформована з експертів. Вони так проголосували. Це означає, що вони так це бачать. Комітет підтримав експертну точку зору. Тому дякую за вашу позицію, але комітет проголосував так, як він проголосував.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, я ставлю на голосування поправку 12 народного депутата Левченка. Хто її підтримує, прошу проголосувати. Комітет її відхилив.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Поправка 16. Не наполягає.

Поправка 21. Не наполягає.

Поправка 23.

Наполягає Оксана Продан. Будь ласка.

ПРОДАН О.П., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, я дякую авторам законопроекту за його підготовку, дякую комітету за те, що більшість моїх поправок врахували, бо це правильно. Разом з тим хочу зараз звернути увагу на те, що саме я пропонувала своєю поправкою 23 вилучити із законопроекту фінансову відповідальність батьків за вчинення малолітніми особами правопорушень. Чому я про це говорю? Тому що в неблагополучній родині є питання з поведінкою дітей. То виходить так, що цих дітей вкотре покарають через те, що в них складна сімейна ситуація. Тому мені здається, що ця стаття в цьому правильному законопроекті не повинна бути. Я прошу проголосувати за поправку 23.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, я ставлю на голосування поправку 23. Хто її підтримує, прошу проголосувати. Комітет її відхилив. Будь ласка.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Поправка 25.

Поправка 21.

Помазанов. Будь ласка.

ПОМАЗАНОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Фракція «Народний фронт». Ви знаєте, поправка 17 врахована частково. Вона стосувалася збільшення штрафних санкцій. Поправка 21 відхилена, але, я вважаю, що цю поправку треба враховувати, оскільки вона передбачає збільшення штрафів.

Ми всі розуміємо, що на сьогодні є таке явище як булінг (цькування). Можна покарати батьків або осіб, які їх замінюють, виключно штрафними санкціями. Якщо ми будемо встановлювати межу не більше ніж 1 тисяча 700 гривень, то я взагалі сумніваюся, що така сума може когось налякати і таке явище як цькування буде продовжуватися. На сьогодні, я вважаю, що треба збільшувати ці санкції.

На жаль, комітет і цю поправку, і інші, які запропоновані мною для збільшення штрафних санкцій, не підтримує. Я вважаю, що такий момент може розбалансувати якраз закон і, власне, не дати необхідну кількість голосів за нього.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, пане Олександрє.

СПВАКОВСЬКИЙ О.В. Шановний колего! Я відразу хочу сказати, що я сам вважаю, що потрібно збільшувати штрафи, але це було предметом жорсткої дискусії.

У нас на засіданні комітету існує дуже чітке правило. Кожний, включаючи очільника комітету, має свою точку зору. Але після того,

як обговорили, проголосували, таке рішення вноситься на розгляд комітету.

Я також вважаю, що це мало, але це перший крок. Це вже батьки і діти будуть думати про те, що повинні заплатити штраф 1 тисячу 700 гривень або 3 тисячі 400 гривень. Ми повинні зробити перший крок до того, що є матеріальні наслідки такої негідної поведінки. Тому комітет прийняв таке рішення і ми так за нього проголосували.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Я ставлю на голосування поправку 21. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 88.

Рішення не прийнято.

Поправка 25. Не наполягає.

Поправка 27. Не наполягає.

Поправка 33. Не наполягає.

Поправка 35.

Поправка 40.

Поправка 41.

Поправка 42.

Левченко. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Ця моя поправка. Написано, що вона врахована частково, але насправді вона зовсім не врахована. Це стосується так само визначення булінгу (цькування), про яке я вже говорив. Я хотів би просто відреагувати на слова доповідача, який цитував деяких шанованих експертів та деяких, на мою особисту думку, абсолютно нешанованих експертів.

Але суть полягає в тому, що ці експерти не ходили по схожих справах у суди. Вони не стикалися здебільшого або роблять вигляд що не стикалися з самим «справедливим», «гуманним» і «чесним» українським судом. А український суд, коли йому даєш абсолютно правову невизначеність, завжди вирішує справу не на користь справедливості, а проти. Тому українському «гуманному» і «чесному» суду треба давати максимально точні визначення.

На превеликий жаль, те, що ви пропонуєте в цьому законопроекті, абсолютно неточно і не розв'яже цієї проблеми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Я ставлю на голосування поправку 42. Вона частково врахована комітетом, але автор наполягає, щоб її прийняти повністю.

Хто підтримує автора, прошу проголосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Поправка 54.

Поправка 60.

Поправка 67.

Поправка 68.

Поправка 81.

Поправка 82.

Віктор Пинзеник, 1 хвилина.

ПИНЗЕНИК В.М. Шановні колеги, прошу поставити на голосування для підтвердження поправки 83, 84, 85, 86, 87 і 88. Профільний комітет порушив закон, включивши ці поправки у порівняльну таблицю. Стаття 116 Регламенту допускає внесення поправок лише до тих норм законопроекту, які були проголосовані в першому читанні. Жодна з цих норм у першому читанні не голосувалася. Прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, це фактично заключне голосування. Через 2 хвилини ми перейдемо до прийняття рішення.

Я прошу всіх голів фракцій запросити депутатів до залу, через 2-3 хвилини ми будемо переходити до прийняття рішення.

Будь ласка, пане Олександрє.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В. Шановний пане Вікторє! Є можливість між першим і другим читаннями членам комітету вносити відповідні поправки, після цього на засіданні комітету їх проголосувати, що ми і зробили, тобто виконали норму Регламенту. Після затвердження цих поправок, ми їх проголосували. Тому ми вважаємо, що є відповідна колізія, але ми її розглядаємо так, що комітет має право затвердити нові поправки, внести і проголосувати, що ми і зробили. Ми

не порушили ні форму, ні суть закону. Це ваше право ставити на голосування для підтвердження, але була проведена велика робота експертів для того, щоб всі ці речі врахувати. Як народний депутат ви маєте право зламати чи не зламати філософію цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу всіх заходити до залу.

Отже, я буду кожен поправку ставити окремо на голосування для підтвердження.

Ставиться на голосування для підтвердження поправка 83. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати. Комітет її підтримує.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування для підтвердження поправка 84. Комітет її підтримує.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування для підтвердження поправка 85. Комітет її підтримує. Хто підтримує комітет, прошу голосувати.

«За» – 88.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування для підтвердження поправка 86. Комітет її підтримує. Хто підтримує, я прошу проголосувати.

«За» – 82.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування для підтвердження поправка 87. Комітет її підтримує. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 86.

Рішення не прийнято.

Колеги, зараз ми будемо голосувати заключну поправку. Потім ми переходимо до прийняття рішення. Колеги, я прошу всіх зайти до залу. Через 1 хвилину ми перейдемо до прийняття рішення.

Ставиться на голосування для підтвердження поправка 88. Комітет її підтримує. Хто її підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 106.

Рішення не прийнято.

Таким чином, колеги, ми завершили обговорення і переходимо до прийняття рішення.

Отже, прошу всіх зайняти робочі місця, з урядових лож зайти до залу. Прошу запросити всіх депутатів з кулуарів до залу. Ми переходимо до прийняття рішення.

Я ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу» (№ 8584) за пропозицією комітету в другому читанні та в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 194.

По фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 86, «Народний фронт» – 48, «Опозиційний блок» – 18, «Самопоміч» – 10, Радикальної партії Олега Ляшка – 1, «Батьківщина» – 6. «Воля народу» – 1, «Партія «Відродження» – 7, позафракційні – 17.

Колеги, можливо, є обставини, за яких ви підтримали би цей законопроект? Я питаю колег з Радикальної партії, бо вона не голосує.

Отже, я ставлю на голосування пропозицію повернутися до голосування за проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу» (№ 8584). Прошу проголосувати.

«За» – 209.

Динаміка хороша, колеги. Зберіть всю групу «Воля народу», всіх до одного! І «Наш край» приводьте.

Подивіться, кого немає поруч. Я почекаю 30 секунд. Колеги, це ж безвідповідально! Йдеться про долі наших дітей і про те, що, на жаль, ми маємо такі факти сьогодні в школах – цькування дітей. Ми маємо шанс сьогодні зробити крок, щоб цього не допустити надалі. Як можна під час таких голосувань займатися будь-чим іншим? Подивіться, кого немає, подзвоніть, запросіть до залу.

По фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 87, «Народний фронт» – 55, «Опозиційний блок» – 18, «Самопоміч» – 11, Радикальної партії Олега Ляшка – 8 (дуже позитивно, що долучилися), «Батьківщина» – 6, «Воля народу» – 2, «Партія «Відродження» – 8, позафракційні – 14.

Треба більше голосів, колеги! Подивіться уважно, щоб всі брали участь у голосуванні.

Отже, я хочу наголосити, що перше голосування буде за повернення, а потім вже поставимо в цілому.

Прошу з лож зайти до залу, бо ви просто не встигнете проголосувати.

Готові, так?

Я ставлю на голосування пропозицію повернутися до голосування за проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу» (№ 8584). Прошу підтримати наших дітей, школярів. Прошу голосувати.

«За» – 228.

Повернулися.

Тепер переходимо до прийняття рішення. Дуже вам дякую.

Ставлю на голосування проект закону [№ 8584](#) за пропозицією комітету в другому читанні та в цілому. Прошу голосувати і підтримати. Підтримаємо українських дітей.

«За» – 228.

Закон прийнятий. Вітаю, колеги!

Хочу попередити вас, що наступних два проекти законів дуже короткі, там по одній-дві поправки. Тому прошу не розходитися.

На ваш розгляд вноситься проект Закону «Про внесення змін до статті 121 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо зниження смертності та травматизму на дорогах України шляхом збільшення рівня користування ременями безпеки та мотошоломами» ([№ 8492](#)).

Хто доповідатиме від комітету? Паламарчук, будь ласка, доповідайте. Чому так довго? Ви ж бачили, який проект закону.

Тут відхилених тільки дві поправки, колеги. Тому я прошу лаконічно доповісти, щоб ми могли перейти до прийняття рішення.

ПАЛАМАРЧУК М.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! На ваш розгляд пропонується порівняльна таблиця до проекту Закону України «Про внесення змін до статті 121 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо зниження смертності та травматизму на дорогах України шляхом збільшення рівня

користування ременями безпеки та мотошоломами» (№ 8492), підготовлений комітетом до другого читання.

Цей законопроект був прийнятий Верховною Радою України в першому читанні 18 вересня 2018 року. Проектом пропонується збільшити відповідальність за порушення правил користування ременями безпеки та мотошоломами в 15 разів та встановити його на рівні 50 неоподаткованих мінімумів доходів громадян, тобто підвищити штраф з 51 гривні до 850 гривень.

Всього до комітету надійшло шість пропозицій: дві комітет пропонує врахувати, чотири – відхилити. Таким чином, комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти законопроект № 8492 в другому читанні та в цілому як закон.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, я називаю ті поправки, які відхилені.

Поправка 2. Не наполягає.

Поправка 3. Не наполягає.

Поправка 4. Наполягає.

Левченко. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Левченко, «Свобода».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 5. Ви будете наполягати, так?

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Виборчий округ № 223, місто Київ. Річ у тім, що цей законопроект і моя поправка якраз намагається розв'язати ту проблему, яка дуже часто виникає в цьому залі. Намагаючись зробити правильні речі, цей законопроект розбалансовує законодавство в іншому напрямі. Справа в тому, що в інших частинах статті 121 КУпАП, які не змінюються законопроектом, ідеться про адміністративні правопорушення, які мають не меншу, а навіть більшу суспільну шкідливість. Наприклад, йдеться про керування транспортним засобом, що має несправності системи гальмового або рульового керування, тягового-зчіпного пристрою, зовнішніх світлових приладів чи інші технічні несправності, з якими відповідно до створених правил його експлуатація забороняється. Це аж ніяк не є менш значним правопорушенням, аніж те, про яке йдеться в проекті. Однак штраф за таке

порушення становить, а після прийняття законопроекту і залишиться, 20 неоподаткованих мінімумів доходів громадян, тобто менше ніж штраф за це порушення, яке ми зараз розглядаємо.

Логічно справді підвищити штрафи за порушення, яке ми зараз розглядаємо, але паралельно підвищити штрафи за більші суспільно значимі порушення, а не залишати їх меншими, ніж вони є тепер по цьому правопорушенню. Це ж виходить абсурд і абсолютно не відповідає...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Якщо залишити законопроект у такому вигляді, то буде порушено принцип відповідності характеру та шкідливості правопорушення розміру адміністративного стягнення.

Тому прошу врахувати поправку і підвищити штрафи за всі порушення, які є ще більш серйозними, ніж те, яке ми зараз розглядаємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Миколо.

ПАЛАМАРЧУК М.П. Шановний народний депутате, ваші пропозиції мають місце бути. Правильно ви кажете щодо відповідальності за всі порушення, але комітет виходив з того, що ваша запропонована пропозиція суперечить статті 116 Регламенту Верховної Ради. Тому ми її не врахували.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Ні, ви вже виступили.

Отже, я ставлю на голосування поправку 4. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, я прошу проголосувати.

«За» – 100.

Рішення не прийнято.

Поправка 5 Продан. Увімкніть мікрофон.

ПРОДАН О.П. Шановний Андрію Володимировичу! Шановний Миколо Петровичу! Шановні колеги! Я пропоную все-таки не 850 гривень штрафу, а 170. Я вам аргументую чому.

Однаковий розмір штрафу існує сьогодні і по пасках безпеки, і по шоломах, які зобов'язані носити при їзді мотоциклісти. Я не пам'ятаю, коли востаннє я бачила мотоцикліста без шолома, тому що люди розуміють, що це їхня безпека і їхнє життя.

Все, що ми повинні робити сьогодні – це пояснювати людям наскільки потрібен пасок безпеки, але не давати можливість для корупції для тих, хто буде штрафувати і брати більші хабарі, якщо штраф має більший розмір. Тому прошу підтримати цю поправку і встановити штраф 170 гривень.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 5 народного депутата Продан. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 118.

Рішення не прийнято.

Через хвилину ми перейдемо до прийняття рішення. Подивіться, кого немає, запросіть до залу.

Заключна поправка. Антон Геращенко. Після неї переходимо до прийняття проекту закону в цілому.

Увімкніть мікрофон Антонові Геращенкові.

ГЕРАЩЕНКО А.Ю., секретар Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги, це дуже визначальне голосування. Це голосування за те, щоб зберегти тисячі життів кожного дня. Багато хто забуває пристьобуватися ременями безпеки, тому що штраф лише 51 гривня. Я дуже прошу всі фракції, депутатів-мажоритарників, позафракційних депутатів підтримати цей законопроект. Ми повинні ввести підвищену відповідальність за це не для того, щоб наповнювати бюджет, а для того, щоб люди почали пристьобуватися ременями безпеки, берегти свої життя і життя своїх пасажирів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, переходимо до прийняття рішення. Колеги, кожен голос зараз буде мати велике значення, тому я прошу зайти до залу і зайняти робочі місця. Ми завершили обговорення, переходимо до прийняття рішення.

Я ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до статті 121 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо зниження смертності та травматизму на дорогах України шляхом збільшення рівня користування ременями безпеки та мотошоломами» за пропозицією комітету в другому читанні та в цілому. Прошу голосувати і підтримати.

«За» – 185.

По фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 75, «Народний фронт» – 51, «Опозиційний блок» – 8, «Самопоміч» – 12, Радикальної партії Олега Ляшка – 6, «Батьківщина» – 7, «Воля народу» – 2, «Партія «Відродження» – 6, позафракційні – 18.

Колеги, зараз через відсутність дисципліни проект закону може бути провалений. Прошу всіх зайти до залу і підготуватися до голосування.

Я ставлю на голосування пропозицію повернутися до проекту закону № 8492. Прошу проголосувати і підтримати.

«За» – 186.

Будь ласка, підготуйтеся до голосування, це буде третій заключний раз.

Отже, я ставлю на голосування пропозицію повернутися до проекту закону № 8492. Прошу проголосувати і підтримати.

«За» – 194.

Колеги, я поставлю ще раз, але це буде заключний.

Покажіть по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 78, «Народний фронт» – 53, «Опозиційний блок» – 12, «Самопоміч» – 13, Радикальної партії Олега Ляшка – 5, «Батьківщина» – 8, «Воля народу» – 2, «Партія «Відродження» – 5, позафракційні – 18.

Прошу всіх бути на робочих місцях. Усі фракції підтримують. Важливо лише максимально змобілізуватися.

Отже, я ставлю на голосування пропозицію повернутися до проекту закону № 8492. Прошу проголосувати і підтримати.

«За» – 197.

На жаль, проект закону № 8492... (*Шум у залі*). На повторне друге читання, так? Колеги, є пропозиція направити законопроект на повторне друге читання.

Ставиться на голосування пропозиція, щоб проект закону № 8492 ми направили на повторне друге читання. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 196.

На жаль, проект закону [№ 8492](#) відхилений.

Це величезна і довга робота комітету.

Колеги, щоб не ризикувати, я другий проект закону поставлю на рейтингове голосування.

Я ставлю на рейтингове голосування проект Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо невідворотності покарання за окремі злочини проти власності, безпеки руху та експлуатації транспорту» ([№ 8184](#)). Хто підтримує даний проект закону, прошу голосувати.

«За» – 180.

Комітет просить зняти у зв'язку з тим, що немає достатньої підтримки.

У нас ще є проект закону № 6424-д. Я поставлю його на рейтингове голосування.

Отже, я ставлю на рейтингове голосування проект Закону «Про внесення змін до Житлового кодексу Української РСР та інших законодавчих актів України щодо забезпечення прав власників (користувачів) приміщень жилого будинку» ([№ 6424-д](#)). Прошу голосувати.

«За» – 164.

Колеги, всі фракції переконували, що законопроект № 9049 про підтримку вугільної галузі буде підтриманий. Я також проведу рейтингове голосування. Прошу зараз максимально змобілізуватися, особливо тих, хто вболіває за долю шахтарів. Цей законопроект підтримує уряд, хоча він депутатський, і це реальна змога дати кошти

шахтарям. Ми можемо це зараз зробити. Тому максимально зробіть білізуйтеся.

Я ставлю на рейтингове голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення умов для забезпечення державної підтримки у вугільній галузі» ([№ 9049](#)). Це той проект закону, яким ми можемо дати шанс підвищити заробітні плати шахтарям. Прошу проголосувати.

«За» – 187.

Колеги, як думаєте, ми зможемо зібрати депутатів? Я думаю, зможемо. А де вони? Ні, я думаю, що всі захисники шахтарів будуть мати змогу зібрати людей.

Я ще раз поставлю на рейтингове голосування. У нас не буде іншого шансу. Я реально говорю, за 20 хвилин можна скликати людей. Я прошу, колеги, зайти до залу. Ми все одно маємо розглядати цей законопроект.

Нагадаю всім, хто спішить: зараз робочий час. Дехто вимагає, щоб ми працювали кожен день, бо воєнний стан.

Я не розумію, де можуть бути депутати.

Я ще раз ставлю на рейтингове голосування проект закону № 9049. Прошу взяти участь у голосуванні і підтримати. У нас іншого шансу не буде. Давайте підтримаємо шахтарів.

«За» – 172.

У четвер у нас величезна кількість питань. Я бачу, деякі фракції не голосують.

Колеги, у нас є проект Закону «Про мораторій на зміну цільового призначення земельних ділянок з метою збереження об'єктів фізичної культури і спорту», автор – Силантьєв.

Я ставлю на рейтингове голосування проект закону [№ 6487](#). Прошу взяти участь у голосуванні і підтримати.

«За» – 166.

Колеги, мені доведеться зараз провести рейтингове голосування і опублікувати, кого немає, інакше я не можу закрити пленарне засідання. Нехай знають всі, що в той час, коли у країні воєнний стан, деякі депутати під час роботи у Верховній Раді перебувають за межами Верховної Ради. Так не буде, колеги, і коли хтось думає, що так можна поводитися з Верховною Радою, той дуже глибоко помиляється. Ми опублікуємо в газеті «Голос України» прізвища всіх, кого

немає. Нехай суспільство знає, як виконують свої обов'язки народні депутати України.

Я зараз ще раз поставлю на рейтингове голосування законопроект щодо шахтарів. Якщо не буде голосів, я проведу рейтингове голосування на предмет присутності в залі. Я обіцяю, що ми опублікуємо прізвища в газеті «Голос України». Кожен буде давати звіт перед своїми виборцями і громадами.

Я даю зараз 1 хвилину зайти до залу. Якщо зараз рейтингове голосування покаже, що голосів немає, я буду публікувати в газеті «Голос України» всіх відсутніх, хто нас агітує за дисципліну, але кого немає в залі.

Прошу секретаріат Верховної Ради всіх запросити до залу. Я поставлю ще раз на голосування проект закону, який мав найбільшу підтримку. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення умов для забезпечення державної підтримки у вугільній галузі». Якщо ми не зможемо перейти до цього питання, я проведу голосування на предмет присутності депутатів у залі. Списки тих, хто відсутній, будуть опубліковані у газеті Верховної Ради України «Голос України». Іншого шляху я не бачу.

Прошу підготуватися до голосування. Не виборами треба займатися, а добробутом українських людей і безпекою України.

Отже, я ставлю на рейтингове голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення умов для забезпечення державної підтримки у вугільній галузі» (№ 9049). Прошу голосувати і підтримати.

«За» – 213.

У нас є час. Дивіться, щойно зайшло ще кілька депутатів.

Ми маємо змогу прийняти цей проект закону.

Я ще раз ставлю на рейтингове голосування проект закону № 9049. Прошу проголосувати.

«За» – 196.

Якщо в залі є 226 голосів, звичайно, я публікувати не буду, але якщо менше як 226, цифри будуть опубліковані.

Тому прошу всіх підготуватися для рейтингового голосування на предмет того, чи в робочий час о 17 годині 40 хвилин всі народні депутати є на робочих місцях. Якщо немає 226 народних депутатів, це означає, що я не можу проводити засідання. У газеті «Голос України»

будуть опубліковані прізвища народних депутатів, присутніх на засіданні.

Отже, прошу взяти участь у голосуванні. Результати цього голосування будуть опубліковані в газеті «Голос України». Зараз ми голосуємо «за» на предмет присутності в залі. Зараз ми голосуємо, чи є в залі 226 народних депутатів. Якщо немає, я опублікую в газеті «Голос України» всіх, хто не був присутній, і тоді засідання буде закрито.

Рейтингове голосування на предмет присутності народних депутатів у залі. Прошу голосувати.

«За» – 230.

Колеги, а чому немає голосів за проект закону?

Прошу підтримати. Якщо підійшли депутати, голосуємо.

«За» – 197.

Отже, в залі 30 народних депутатів не голосують за цей проект закону, так?

Переходимо до розгляду проекту закону [№ 9049](#), який має найбільшу підтримку в залі. Прошу підтримати розгляд за скороченою процедурою. Всіх прихильників шахтарів прошу збирати людей до залу. Прошу голосувати.

«За» – 140.

Ще раз ставлю на голосування пропозицію розглянути його за скороченою процедурою. В нас більше не буде шансів його розглянути. Голосуємо!

«За» – 135.

Поясніть, у чому логіка? (*Шум у залі*) На середу буде краще, так? В середу буде більше депутатів? Не буде більше, колеги.

Я пропоную зараз змобілізуватися і прийняти проект закону. В нас немає іншого варіанту. В середу зранку голосів не буде.

Прошу проголосувати за скорочену процедуру. У нас іншого шансу не буде. Зараз за 15 хвилин ми його розглянемо і приймемо рішення.

«За» – 142.

Ми маємо 15 хвилин. Часу достатньо, щоб розглянути законопроект. Всі, хто підтримує шахтарів, прошу зараз проголосувати за розгляд за скороченою процедурою.

Колеги, члени коаліції, прошу підтримати.

«За» – 148.

Ще два голоси. А в чому є задум? Щоб не розглядати законопроект? Чи в середу завалити його?

Я ще раз ставлю на голосування пропозицію щодо розгляду законопроекту за скороченою процедурою. Прошу підтримати.

«За» – 148.

Колеги, я ще раз поставлю на голосування. Якщо ні, я розкажу, що буде. Ми розглядатимемо його за повною процедурою і завтра його завалимо.

Я прошу підтримати розгляд за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 149.

Один голос. Є голос?

Я прошу підтримати розгляд за скороченою процедурою. Прошу кожного уважно проголосувати і підтримати шахтарів.

«За» – 159.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата Бондаря Михайла Леонтійовича. Прошу доповідати лаконічно.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги, це законопроект, який продовжує до 2022 року мораторій на виконавче провадження щодо державних вугледобувних підприємствах. Ми прийняли закон з мораторієм до 1 січня 2019 року. Тому прошу, колеги, підтримати і продовжити мораторій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти. Будь ласка.

Від фракції «Блок Петра Порошенка» Рибак Іван Петрович.

РИБАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, давайте ми підтримаємо цей важливий законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від фракції «Народний фронт» Бендюженко Федір Володимирович. Він передає слово Бурбаку.

Колеги, у нас є 5 хвилин зібрати всіх депутатів, кого зараз немає. Бурбак. Будь ласка.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів та осіб з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). «Народний фронт» – «за». Голосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Опозиційного блоку» Мартовицький Артур Володимирович. Будь ласка.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ № 36, Дніпропетровська область, самовисуванець). Фракція «Опозиційний блок» буде підтримувати цей проект закону. Загалом невивплата заробітної плати або заборгованість – це є злочин. А перед шахтарями заборгованість по заробітній платі – це подвійний злочин. Тому підтримую цей законопроект. Голосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Я прошу захисників шахтарів подивитися, кого немає в залі. Це неправильно і несерйозно. Йдеться про долю шахтарів. Гарно їх захищати на ефірах, а важче в залі взяти участь у голосуванні. Треба бути в залі, на роботі. Ми маємо ще 2 хвилини, щоб зібратися.

Від фракції «Батьківщина» Олексій Рябчин. Будь ласка.

РЯБЧИН О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина», Донецьчина. Я сам народився в шахтарському краї, і тому прекрасно знаю, що таке важкий труд шахтарів. «Батьківщина» буде підтримувати цей законопроект. Однак, коли у нас існують схеми «Роттердам +», схеми незакупівлі обладнання, заборгованості шахтарям кожного року, коли в нас велика кількість проблем з шахтарями, це нечесно перед цими людьми, які дуже тяжко працюють і рятують зараз економіку України в багатьох інших секторах. Не зважаючи на те, що в нас є намагання збільшити кількість «зеленої» енергії, намагання зробити вугілля більш екологічним, є велика кількість викликів перед цим сектором. Тому політика уряду щодо непідтримки шахтарів і кожного року недофінансування галузі, доведення її майже до банкрутства, щоб ми тут рятували під ялинку нашу поважну галузь, – це ганьба.

Фракція «Батьківщина» буде підтримувати цей законопроект. Але ми бачимо, що в нас зараз немає голосів у залі. Я не розумію, чому ми ставимо такий важливий законопроект наприкінці дня. Підтримуємо шахтарів, підтримуємо галузь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я теж з шахтарського краю, Олексію. Я на місці, я голосую. Сподіваюся, що всі ваші колеги теж будуть на місці, коли такий важливий законопроект у робочий час розглядається у Верховній Раді України.

Шахов. Будь ласка. Потім – Березюк, і переходимо до голосування.

ШАХОВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, політична партія «Наш край»). Політична сила «Наш край». Шановні колеги, це не політичне питання, щоб ми сьогодні не підтримали, не згуртувалися. Я закликаю фракції «Опозиційний блок», «Самопоміч», Радикальної партії, «Блок Петра Порошенка», «Народний фронт» згуртуватися навколо цього законопроекту. Шахтарі, які працюють тисячу метрів під

землею, страждають постійно з моменту, коли немає заробітної плати. Я вдячний кожному парламентарію, який проголосував за заробітну плату шахтарям. Зараз я прошу згуртуватися і підтримати шахтарів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я впевнений, всі ваші колеги будуть на місці під час голосування.

Олег Березюк, «Самопоміч». Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Бездарна політика уряду веде саме до таких голосувань і до таких законопроектів. Вони просто грабують людей, шахтарів у тому числі, а потім в кінці року ми вибиваємо ці подачки в уряду. Це ж злочинна шахрайська позиція уряду до вугільної галузі. Не переживайте, олігархи, які заробляють на вугіллі, грошей не просять, а фізично крадуть.

«Самопоміч» раз десятий голосує за такий проект закону. Але віз і нині там, тому що уряд фізично обслуговує олігархів від вугілля і краде в тих шахтарів, які знаходяться тисячу метрів під землею. Шахрайство, лицемірство і фарисейство.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз заключний виступ від фракцій.

Купрієнко, радикальна фракція. Прошу всіх заходити до залу і займати робочі місця.

КУПРІЄНКО О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Не «радикальна фракція», а фракція Радикальної партії Олега Ляшка. Дякую.

Шановні колеги, що ми зараз бачимо? Важливий проект закону для розвитку вугільної галузі ставлять на голосування о 17 годині 55 хвилин. Скажіть, будь ласка, хто в нашій країні не знає, що в кінці дня в залі немає голосів?

Андрію Володимировичу, ви про це перший раз чуєте? Навіщо розглядати законопроект, який свідомо ми можемо завалити, щоб його не було. Хоча б почали розглядати за повною процедурою і завтра зранку було б голосування. Може у когось клепка спрацювала б і прийшли завтра проголосували. Так це і є свідомо підтримка шахтарської галузі? Ніхто, крім нас, більше не доклав зусиль, зокрема, щодо Селидівської шахти (скільки Заружко воювала). Ми всі вибороли це! А зараз ви будете розказувати, що немає на роботі народних депутатів. А те, що вони пішли зустрічатися з Волкером, з іншими поважними людьми, які допомагають нам, ви не знаєте? Людей у залі немає не тому, що пішли гуляти, а тому що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви член регламентного комітету, і я вам кажу, що на роботі треба бути до 18 години. Ми почали розглядати проект закону о 17 годині 45 хвилин. Я знаю, де і з ким зустрічається Волкер. Треба бути на робочому місці, і я думаю, що будь-який військовий, коли в нього чергування до 18 години, не говорить, що його не буде до кінця служби, як і вчитель, як і лікар, як і будь-яка порядна людина. Порядна людина на робочому місці під час роботи. А кого немає – це їхня відповідальність, колеги.

Прошу всіх зайняти робочі місця. Ми переходимо до голосування.

Подивіться, кого немає, запросіть до залу. Через 1 хвилину ми голосуватимемо за проект закону.

Михайло Бондар, 1 хвилина від комітету.

БОНДАР М.Л. Дякую. Шановні колеги, на засіданні комітету ми цей законопроект розглянули. Я буду просити голосувати за основу і в цілому. Це дуже потрібний законопроект. Прошу проголосувати за цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх зайти до залу. Колеги, прошу повернутися до залу з урядових лож, щоб ми потім не ставили по кілька разів на голосування щодо повернення. Кожен голос зараз буде мати вагу. Голови фракцій, подивіться, щоб всі були на робочих місцях.

Отже, ми переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення умов для забезпечення державної підтримки у вугільній галузі» ([№ 9049](#)) за пропозицією комітету за основу і в цілому. Прошу підтримати.

«За» – 230.

Закон прийнятий.

Покажіть по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 84, «Народний фронт» – 64, «Опозиційний блок» – 19, «Самопоміч» – 11, Радикальної партії Олега Ляшка – 7, «Батьківщина» – 8, «Воля народу» – 7, «Партія «Відродження» – 5, позафракційні – 25.

Верховна Рада має працювати до останньої хвилини. А хто собі думає, що о 17 годині 30 хвилин треба розходитися – це людина, яка безвідповідально ставиться до своїх обов'язків і до Верховної Ради. Я вітаю всіх з прийняттям цього закону. Колеги, у нас був напружений день, але ми змогли прийняти важливі відповідальні рішення. Всіх вітаю, колеги!

Завтра о 10 годині ранку всіх чекаю в залі для продовження нашої роботи. А зараз, на жаль, я змушений вечірнє засідання Верховної Ради України оголосити закритим. Хоча, якби не Регламент, ми могли б ще приймати важливі для країни закони.

Дякую, колеги. До завтра.